

Motion till riksdagen 2009/10:So376

av **Betty Malmberg och Gunnar Axén (m)**

Systembolaget och näringspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Systembolaget måste förbättra möjligheterna för lokala producenter att få avsättning för sina produkter – och det till skäligen ekonomiska villkor.

Motivering

Efterfrågan av lokalt producerade varor ökar stadigt. Det gäller alla typer av livsmedel, även öl och vin. Under förra året ändrade Systembolaget sina inköpsvillkor, vilket har förbättrat situationen något för de lokala producenterna. Men eftersom Systembolaget är den enda försäljningskanal som står till buds för dessa företagare är det viktigt att de erbjuds rättvisa och ekonomiskt skäligen villkor. I sin senaste rapport till Europeiska kommissionen (december 2008), framhåller Konkurrensverket att Systembolaget har anledning att se över rutinerna och förtydliga instruktionerna för vad som ska styra ”lokala val” ute i Systembolagets butiker. Verket framhåller vidare ”att möjligheten för Systembolagsbutiker att göra lokala val av produkter potentiellt är av betydelse för enskilda, särskilt mindre, producenters chanser att få butiktäckning för sina produkter”. Konkurrensverkets hållning är intressant och dessutom mycket välkommen för detta är en viktig näringspolitisk fråga, inte minst för företagare på landsbygden. Låt oss ge ett exempel.

I april 2009 tvingades Runölet från Millingstorps gårdsbryggeri bort från Systembolagets butikshyllor runt om i landet. Ölet har under tio års tid fått många fina utmärkelser. Och trots att ölet till ca 90 % sålts lokalt i Östergötland, har det kunnat matcha försäljningen på nationell nivå och därmed haft rikstäckning. Men då försäljningen det senaste halvåret sjönk något förändrades allt. Tre månader senare blev systembolagsbutiken i Ödeshög, en kommun med 5 500 invånare, den enda stadiga försäljningskanalen, medan andra

Fel! Okänt namn på

butiker i länet kan ta hem på beställning. Självklart blev detta ett enormt avbräck för företaget. Att produkten åtminstone skulle få finnas på hyllorna i länets butiker kom heller inte på fråga. Vid kontakter med Systembolaget har man tidigare uppgett att bolaget skulle komma att införa möjlighet till webbaserade beställningar för att försöka lösa problemet. Problemet är bara att det sannolikt kommer att ske till för företagaren stora fraktkostnader (ca 100 kr/halvlitersflaska) som på så sätt kommer att ytterligare fördyra dessa produkter och således ytterligare försvåra deras möjlighet att få avsalu för dem.

Genom att Systembolaget är alkoholproducenternas enda försäljningskanal måste det erbjuda rimliga förutsättningar för företagen att nå ut med sina produkter. Dagens situation är oacceptabel och har som framgår ovan också uppmärksammats av Konkurrensverket. Undertecknade anser därför att Systembolaget snarast bör ges i uppdrag att förbättra möjligheterna för lokala producenter att få ökad butikstäckning till för företagarna skäliga kostnader och därmed rimliga kostnader för konsumenterna.

Stockholm den 29 september 2009

Betty Malmberg (m)

Gunnar Axén (m)